

HARIDUSE RAHVAKOMISSARIAADI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Hariduse Rahvakomissariaat (Tõnismägi 11). Tel. 453-49

Nr. 3.

14. septembril 1940.

Nr. 3.

Usuõpetuse õpetamise lõpetamise seadus.

Keskkoollide seadus.

Vabariigi Valitsuse 1940. a. 19. augusti otsus keskkooli õppeainete kohta 1940/41. õppeaastal.

Keskkoollide tegevuse korraldamise ajutine määrus.

Algkooli ja keskkooli tunnikava määrus.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna 1940. a. 11. sept. ringkiri nr. 3840 õpilaste rühmitamise asjas kehalise kasvatuse tundides.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna 1940. a. 11. septembri ringkiri nr. 3841 algkoolides õpetatava võõrkeele asjas.

Hariduse Rahvakomissari otsus vene õppekeelega algkoolide õppekavade asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1940. a. 30. augusti ringkiri nr. 3760 koolivormi tarvitamise asjas.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna 1940. a. 5. septembri ringkiri nr. 3803 õppetöö korraldamise asjas üldhariduslikkudes täienduskoollides.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu otsus Õperaamatute Komitee asutamise ja tegevuse otsuste äraamutmisest.

Hariduse Rahvakomissari otsus NSVL väljaantud kooli õppe- ja käsiraamatute tarvitamise kohta ENSV. Hariduse Rahvakomissari otsus õppe-, käsi- ja abiraamatutele varem antud tarvitamislubade tühistamise asjas.

Hariduse Rahvakomissari poolt 1940/41. õppeaastaks algkoolides tarvitamiseks lubatud õppe- ja käsiraamatute nimestik nr. 1.

Hariduse Rahvakomissari poolt 1940/41. õppeaastaks keskkoolides tarvitamiseks lubatud õppe- ja abiraamatute nimestik nr. 1.

AMETLIK OSA.

Usuõpetuse õpetamise lõpetamise seadus.

RT 1940, 102, 1011.

Antud Vabariigi Presidendi poolt dekreedina 13. augustil 1940.

I.

§ 1. Usuõpetuse õpetamine lõpetatakse kõigis õppeasutistes. Samuti kaotatakse kõigist õppeasutistest usuliste talituste pidamine.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega ja seda kohaldatakse alates 1. augustist 1940.

Tallinnas, 13. augustil 1940.

M. Unt
Siseminister,

Vabariigi Presidendi ülesannetes.

H. K r u u s

Peaministri asetäitja.

J. S e m p e r
Haridusminister.

Keskkoolide seadus.*)

RT 1940, 103, 1026.

Antud Vabariigi Presidendi poolt dekreedina 15. augustil 1940.

I.

§ 1. Keskkool moodustab ühtluskooli teise astme.

§ 2. Keskkoolide asutamise ja sulgemise otsustab Vabariigi President. Keskkooli paralleelklasside avamise ja sulgemise otsustab krediitide kohaselt Haridusminister.

§ 3. Keskkooli kursuse kestuse määrab Vabariigi Valitsus.

§ 4. Õppimise võimaldamiseks keskkoolis antakse õpilastele toetust riigi ja omavalitsuste eelarvetes selleks ettenähtud krediitidest.

§ 5. Keskkooli õppeained määrab kindlaks Vabariigi Valitsus Haridusministri ettepanekul.

Keskkooli tunni- ja õppekavad kinnitab Haridusminister.

§ 6. Keskkoolide õppe- ja kasvatustöö ligemad alused, õpilaste vastuvõtmise korra ning klassi- ja koolikursuse lõpetamise korra määrab Haridusminister.

§ 7. Keskkoolid peavad olema varustatud Haridusministeeriumi poolt tarvilikuks tunnustatud õppeabinõude, raamatukogude ja seadmetega.

§ 8. Keskkoolis on järgmised ametisolevad isikud: direktor, tarbe korral inspektor, õpetajad, arst, asjaajaja ja teenijad.

Nende ametiisikute ülesanded ja kohustused määrab Haridusminister.

§ 9. Keskkoolil on kollegiaal-organina õppenõukogu, kelle liikmeteks on kooli õppejõud, kooliarst ja lastevanemate esindaja.

Õppenõukogu ülesanded ja tegevuse alused määrab Haridusminister.

§ 10. Keskkooli juures asub õpilaste vanemate esindus.

Õpilaste vanemate esinduse koosseisu, ülesanded ja tegevuse alused määrab Haridusminister.

§ 11. Haridusministril on õigus anda määrusi käesoleva seaduse teostamiseks.

II.

Käesolev seadus jõustub avaldamisega. Käesoleva seaduse jõustumisega kaotavad kehtivuse Keskkoolide seadus (SK VI 1938, 1, 4) ja Gümnaasiumide seadus (SK VI 1938, 1, 5).

Tallinnas, 15. augustil 1940.

Joh. Vares

Peaminister,

Vabariigi Presidendi ülesannetes.

H. Kruus

Peaministri asetäitja.

J. Semper

Haridusminister.

*) See seadus on ära trükitud RT avaldatud redaktsioonis, seega ametiasutiste ja ametiisikute endiste nimetustega. Nende asemel tuleb nüüd vastavalt tarvitada uusi nimetusi.

**Vabariigi Valitsuse 1940. a. 19. augusti otsus keskkooli õppeainete kohta
1940/41. õppeaastal.**

RT 1940, 105, 1064.

Keskkoolide seaduse § 5 põhjal määratakse keskkooli õppeaineiks 1940/41. õppeaastaks.

1. Eesti keel.
2. Vene keel.
3. Võõrkeel.
4. Ajalugu.
5. Konstitutsioon.
6. Matemaatika.
7. Füüsika.
8. Astronoomia.
9. Keemia.
10. Maateadus.
11. Loodusteadus.
12. Joonistamine.
13. Joonestamine.
14. Laulmine.
15. Kehaline kasvatus.
16. Sõjaväeline õpetus poeglastele, esmaabi ja kodundus tütarlastele.

Peaminister Joh. Vares.

Haridusminister J. Semper.

Riigisekretär K. Terras.

Keskkoolide tegevuse korraldamise ajutine määrus.

ENSV Teataja 1940, 3, 27.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 3. septembril 1940.

Alus: Keskkoolide seaduse (RT 1940, 103, 1026) § 6, 8, 9, 10 ja 11.

1. peatükk.

Üldeeskirjad.

§ 1. Keskkooli ülesandeks on kasvatada suure Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu teadlikke ja haritud kodanikke marksistlik-leninistlikel alustel ja neid ette valmistada kutsekoolidesse ja kõrgemaisse õppeasutistesse.

Keskkoolide tegevuse korraldamine toimub käesoleva määruse ja teiste sellekohaste määruste ja juhendite alusel.

§ 2. Rahvakomissaride Nõukogu poolt määratud keskkoolide kursuse kestuse piirides kannavad keskkoolide klassid järjekorras nimetusi I, II, III jne. alates I klassiga.

§ 3. Keskkooliga võib tarbe korral ühendada mõne muu kooli või klassi.

§ 4. Keskkoolil on pitsat, mille kaju kinnitab Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond kooli ülalpidaja ettepanekul.

§ 5. Keskkoolide juures võib avada internaate õpilastele. Need internaadid töötavad Hariduse Rahvakomissari poolt antud juhendite alusel.

§ 6. Keskkooli asutamisel tuleb täita nõudeid, mis koolimajade, kooli kõrvalhoonete ja seadmete ning asukoha kohta on ette nähtud sellekohastes seadustes, määrustes ja Hariduse Rahvakomissari juhendites.

2. peatükk.

Õppe- ja kasvatustöö.

§ 7. Kooliaasta kestab 1. augustist kuni järgmise aasta 31. juulini. Tegelik õppetöö keskkoolis kestab vähemalt 35 nädalat kooliaastas. Õppetöö alguse, lõpu, vaheajad ja üldised ning kohalikud pühad määrab Hariduse Rahvakomissar.

§ 8. Õpilaste maksimaalarvu I—III klassis on 50, IV—VI klassis 40. Õpilaste minimaalarvu, mille juures klass veel töötada võib, määrab Hariduse Rahvakomissar.

§ 9. Õpilased viiakse ühest klassist teise ja tunnustatakse koolikursuse lõpetanuks õppenõukogu otsusega õpilase õppetöö edu põhjal Hariduse Rahvakomissari poolt kehtima pandud korra järgi. Õpilast ei või jätta ühte klassi kauemaks kui kaheks õppeastaks.

§ 10. Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond seab kokku nende õppeabinõude ja raamatute nimestikud, mille muretsemine on sunduslik kooli ülalpidajale.

3. peatükk.

Õpilased.

§ 11. Keskkooli I klassi võetakse vastu algkooli lõpetanuid valiku põhjal, mille tingimused määrab Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond.

§ 12. Kõrgematesse klassidesse võetakse õpilasteks neid, kes selleks korraldataval eksamil näitavad, et nad võivad vastavas klassis tarvilise eduga töötada. Üleminekul ühest keskkoolist teise sama õppekavaga keskkooli eksami ei nõuta.

§ 13. Keskkooli astuda soovijate vanemad või hooldajad esitavad keskkooli direktorile avaldise ühes õpilase hariduse, perekonnaseisu ja sotsiaalse päritolu ning vanemate varandusliku seisundi tunnistusega.

§ 14. Keskkooli astujad vaadatakse läbi kooliarsti poolt. Kelle tervislik seisukord kaasõpilastele kardetav, neid kooli vastu ei võeta.

§ 15. Õpilastele, kes enne koolikursuse lõpetamist koolist lahkuvad, annab kool nende vanemate või hooldajate soovil õpilaste töö tagajärgede kohta sellekohased tunnistused.

§ 16. Keskkooli lõpetajale antakse sellekohane tunnistus, mis temale annab õiguse astuda ülikooli ja teistesse kõrgematesse õppeasutistesse vastavalt nende õppeasutiste vastuvõtu tingimustele.

§ 17. Eeskirjad õpilaste käitumise kohta koolis ja väljaspool kooli pannakse kehtima keskkoolide kodukordadega. Kodukorrad töötab välja keskkooli direktor ja kinnitab õppenõukogu. Kodukorrad peavad olema kooskõlas Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna poolt antud vastavate juhenditega.

4. peatükk.

Keskkooli ametiisikute ülesanded ja kohustused.

§ 18. Keskkooli direktori kohuseks on kooli õppe- ja kasvatustöö ning majandusala juhatamine, vastutus koolitöö korralikkuse ning kooli varanduse korrasoleku eest ja kooli asjaajamine kooskõlas seaduste ja määruste ning õppenõukogu otsustega. Eriti on direktori ülesandeks:

- 1) kooli esindamine ja läbikäimine teiste asutistega ning üksikute isikutega;
- 2) kooli puutuvate küsimuste selgitamine ja esitamine õppenõukogule arutamiseks ning otsustamiseks;

- 3) juhatuse andmine õpetajaile õppe- ja kasvatustöös, kusjuures direktoril on õigus õpetajaile korratuste puhul teha märkusi ja hoiatusi;
- 4) õppe- ja kasvatustöö jaotamine õppejõudude vahel;
- 5) järelevalve ja hoolitsemine, et koolitöö toimuks takistamatult ja et kõik õpetajad ja õpilased täidaksid oma kohuseid korralikult;
- 6) kooli seadmete ja õppeabinõude muretsemise;
- 7) kooli eelarve ja aruande koostamine;
- 8) kooli asjaajaja ja teenijate ametisse määramine ja ametist vabastamine.

§ 19. Kui klasside arv keskkoolis või keskkoolis ühes mõne teise temaga ühendatud kooli klassidega on vähemalt kaheksa, siis seatakse ametisse inspektor.

§ 20. Inspektor on kooli sisemises ning kasvatuslikus tegevuses abiks direktorile ja täidab viimase puudumise või haiguse korral tema kohuseid.

Keskkoolis, kus inspektorit ei ole, määrab direktor enese koolist puudumise ajaks määraliste õpetajate hulgast asetäitja.

§ 21. Õpetaja kohuseks on õppenõukogu koosolekute osavõtmine ning selle otsuste kui ka direktori korralduste täitmine, kusjuures õpetajal ei ole õigust lahti ütelda temale määratavast õppe- ja kasvatustööst.

§ 22. Koolist kui ka õppenõukogu koosolekust puudumise korral on õpetaja kohustatud sellest aegsasti teatama direktorile ühes puudumise põhjuste tähendamisega.

§ 23. Kasvatuslike ülesannete ligemateks täitjateks üksikutes klassides õppenõukogu valib õppejõudude hulgast klassijuhatajad, kelle kohused määrab õppenõukogu Hariduse Rahvakomissariaadi vastava juhendi põhjal.

Samuti valib õppenõukogu õppejõudude hulgast õppenõukogu sekretäri.

§ 24. Kooliarsti ülesandeks on õpilaste tervise eest hoolitsemine ning nende arstimine, valve kooliruumides tervishoidliku seisukorra järgi ja nõuandmine direktoriile ja õppenõukogule kooli tervishoidu puutuvates küsimustes. Kooliarsti võib palgata ka mitme kooli peale.

Kooliarsti lähema töökorralduse paneb kehtima Hariduse Rahvakomissariaat kokkuleppel Tervishoiu Rahvakomissariaadiga.

§ 25. Asjaajaja on kooli kantselei ja majanduslikkude asjade korraldajaks.

§ 26. Kooliteenijate ülesandeks on koolihoonetes kütmine, puhastamine ja muu korrashoid. Igas keskkoolis peab olema tarvilik arv teenijaid. Teenijate ligema töökorra määrab direktor.

5. peatükk.

Õppenõukogu ülesanded.

§ 27. Õppenõukogu ülesandeks on õppe- ja kasvatusküsimuste ning nendega ühenduses olevate muude koolieluküsimuste lahendamine. Eriti kuulub õppenõukogu tegevuspiirkonda:

- 1) õppe- ja kasvatusviiside arutamine;
- 2) õppekava läbivõtmise ulatuse ja ettenähtud piiridest kõrvalekaldumiste arutamine;
- 3) õppetöös tarvisminevate õppeabinõude valimine;
- 4) õpilaste vastuvõtmine, vastavatesse klassidesse paigutamine ja koolist eemaldamine, viimasel juhul teatades sellest kohalikule koolivalitsusele ning Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonnale ühes koolist eemaldamise põhjustega;

5) õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamine, nende klassist klassi üleviimine ja kooli lõpetamise otsustamine;

6) koolielu korraldavate kodukordade vastuvõtmine;

7) esindajate valimine õpilaste vanemate esindusse.

§ 28. Õppenõukogu koosolekuid peetakse tarviduse järgi.

§ 29. Õppenõukogu koosoleku kutsub kokku kooli direktor või tema asetäitja enese algatusel või vähemalt $\frac{1}{3}$ liikmete nõudmisel.

§ 30. Õppenõukogu koosoleku päevakorra seab kokku direktor või tema asetäitja.

Igal õppenõukogu liikmel on õigus teha direktorile ettepanekuid küsimuste päevakorda võtmiseks.

§ 31. Õppenõukogu koosolekut juhatab direktor või tema asetäitja, protokolli õppenõukogu sekretär.

§ 32. Õppenõukogu koosolekul arutatud küsimused ja vastuvõetud otsused kantakse protokolliraamatusse.

§ 33. Õppenõukogu koosolek on otsusevõimeline, kui temast osa võtab $\frac{2}{3}$ õppejõududest, nende hulgas koolijuhataja või tema asetäitja.

§ 34. Koosoleku otsus on kehtiv, kui selle poolt on enam kui pooled kooslijaist ning kui selle otsuse on kinnitanud direktor.

Kui direktor õppenõukogu otsusega ei ühine, läheb küsimus enne otsuse täideviimist Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonnale otsustamiseks.

§ 35. Õppenõukogu koosoleku protokollile kirjutavad alla koosolekust osavõtnud õppenõukogu liikmed.

6. peatükk.

Õpilaste vanemate esindus.

§ 36. Kooli ja kodu vahel lähema ühenduse loomiseks direktor kutsub kokku õpilaste vanemate koosoleku vähemalt kaks korda aastas.

§ 37. Vanemate koosoleku ülesandeks on õpilaste abistamisse ning õppe- ja kasvatustöösse puutuvate küsimuste arutamine ja tarbekorral oma soovide esitamine õppenõukogule.

§ 38. Vanemate koosolek on otsusevõimeline, kui on koos $\frac{1}{5}$ kõigist õpilaste vanematest või hooldajatest.

§ 39. Kõik kooli õppejõud võivad osa võtta sõnaõigusega vanemate koosolekust.

§ 40. Otsused tehakse vanemate koosolekul lihthäälteenamusega.

§ 41. Vanemate koosoleku algul valitakse koosoleku juhataja ja protokollikirjutaja lihthäälteenamusega. Koosoleku protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja, protokollikirjutaja ja koosoleku poolt valitud 3 isikut.

§ 42. Vanemate koosoleku sellekohase otsuse põhjal asutatakse kooli juurde õpilaste vanemate komitee. Komitee liikmed valib koosolek õpilaste vanemate või hooldajate hulgast üheks aastaks, iga klassi kohta 2 esindajat, kes koos direktori ja õppenõukogu poolt valitud kahe õpetajaga moodustavad õpilaste vanemate komitee koosseisu.

Komitee valib endale esimehe, kassahoidja ja sekretäri.

§ 43. Vanemate komitee aitab alal hoida ning süvendada ühendust kooli ja kodu vahel, arutab kasvatusküsimusi, aitab õpilaste toitluse ja tervishoiu olusid korraldada, organiseerib õpilastele kohaseid meelelahutusi ja õppekäike ning püüab võimaldada paremat edasijõudmist kehvematele õpilastele, muretsedes neile ainelist toetust.

§ 44. Vanemate komitee valib õppenõukogusse ühe esindaja, kellel on õigus õppetööd pealt kuulata. Vanemate komitee esindaja ei ole õigustatud tegema märkusi õppejõule, kuid võib esitada oma arvamused ja tähelepanekud direktorile.

§ 45. Vanemate komitee koosoleku kutsub kokku ja juhatab komitee esimees. Koosolek on otsusevõimeline, kui on koos vähemalt pooled liikmed, nende hulgas komitee esimees ja kooli direktor. Otsuse tegemiseks on tarvis, et selle poolt oleks enam kui pooled koosolijaist. Vanemate komitee otsused hakkavad kehtima pärast nende kinnitamist direktori poolt.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Kooliosakonna direktor V. A l t t o a.

Algkooli ja keskkooli tunnikava määrus.

ENSV Teataja 1940, 3, 26.

Antud Hariduse Rahvakomissari poolt 2. septembril 1940.

A l u s : Avalikkude algkoolide seaduse § 43 (SK VI 1938, 1, 3) ja Keskkoolide seaduse § 5 (RT 1940, 103, 1026).

I.

§ 1. Algkoolid ja keskkoolid töötavad 1940/41. kooliaastal siin lisandatud tunnikavade ja järgnevatel paragrahvides antud juhtnööride alusel. Muudatusi neis tunnikavades, kui need muudatused ei ole seotud riigi kulude suurenemisega, võib lubada Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna direktor koolijuhataja või direktori sellekohasel esitisel, millele on lisandatud algkoolide osas koolide inspektori ja keskkoolide osas koolide peainspektori arvamus.

§ 2. Õppetunni vältus on keskkoolis ja linna algkoolis 45 minutit, kuna maaalgkoolis kolme esimese tunni vältus on 50 minutit ja järgnevatel õppetundidel 45 minutit.

Õppetundide vaheajad on igaüks 10 minutit, peale einetamiseks määratud vaheaja, mille kestvus on 15—30 minutit.

§ 3. Võimlemist ja käsitööd õpetatakse tunnikavas näidatud tundide arvuga eraldi tütarlastele ja poeglastele, alates 5-st õppeaastast; riigi kulude suurenemise vältimiseks tuleb nimetatud ainet tundideks ühendada kahe klassikomplekti õpilased soo järgi.

§ 4. Koorilaulu võib õpetada algkoolis ja keskkoolis iga 2-e klassikomplekti kohta üks tund nädalas, kusjuures igal koorilaulust osavõtjal õpilasel oleks vaid 1 tund koorilaulu nädalas.

§ 5. Õppenõukogu otsusel võib üksikuis klassides koondada mõne õppeaine õpetamist lühemale ajale ettenähtust suurema tundide arvuga, vähendades selleks ajaks nädalatundide arvu teistes ainetes, nõnda et need ained, mille tundide arvu vähendati, saaksid hiljem kõik oma tunnid tagasi. Algkoolis vajab see otsus koolide inspektori kinnitamist.

§ 6. Ilukirja õpetatakse 1., 2. ja 3. õppeaastal pooltundide kaupa ühenduses joonistamise või emakeelega; 4., 5. ja 6. õppeaastal õpetatakse ilukirja koos joonistamisega vajaduse järgi.

§ 7. Koolides, kus koolimaja ei võimalda kehalist kasvatust kinnises ruumis, võib halva ilma korral kasutada kehalise kasvatuse tunnid teiste õppeainete õpetamiseks. Kevadel võetakse kehalist kasvatust rohkem nende tundide arvel, millega asendati talvel kehalist kasvatust.

§ 8. Ühis- ja tütarlaste keskkoolides õpetatakse riigikaitse õpetuse asemel tütarlastele õppenõukogu valikul ja direktori kinnitusel esmaabi, kodundust ja käsitööd.

II.

§ 9. Üksikasjalisi juhiseid käesoleva määruse rakendamisel annab Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond.

§ 10. Käesolev määrus jõustub alates 19. augustist 1940. Sellest tähtajast arvates kaotab kehtivuse Algkooli, keskkooli ja gümnaasiumi tunnikava määrus (RT 1938, 30, 239).

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Kooliosakonna direktor V. A l t t o a.

ENSV üldharidusliku kooli üleminekutunnikava.

Õppeained	Klassid		IA	IIA	IIIA	IVA	V A	VI A	IR	II R	III R	IV R	VR	VI R
	Õppeaastad		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1. Eesti keel	8	8	8	6	6	5	4	3	3	3	3	3	3	3
2. Vene keel	—	—	—	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
3. Võõrkeel	—	—	—	—	—	4	4	3	3	3	3	3	3	3
4. Ajalugu	—	—	—	2	3	2	2	2	3	3	3	4	4	4
5. Konstitutsioon	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
6. Matemaatika	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	4	3	2	2
7. Füüsika	—	—	—	—	—	—	3	2	3	2	3	3	3	3
8. Astronoomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
9. Keemia	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	1	2
10. Maateadus	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
11. Loodusteadus	—	—	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
12. Ilukiri	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Joonistamine	2	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Joonestamine	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—
15. Käsitöö	2	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—
16. Laulmine	2	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Kehaline kasvatust	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
18. Sõjav. õp. poegl., esmaabi ja kodundus tütarl.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
Nädalas tunde	24	24	26	30	30	30	32	32	33	33	33	33	33	33

Alates algkooli VI kl. lisandub igas klassis 1 tund koorilaulu.

ENSV Vene õppekeelega üldharidusliku kooli tunnikava 1940/41. kooliaastaks

Õppeained	Klassid Õppeaastad	I A	II A	III A	IV A	V A	VI A	I K	II K	III K	IV K	V K	VI K
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1. Eesti keel		—	—	—	—	5	5	4	4	4	4	4	4
2. Vene keel		8	8	8	8	6	5	4	4	4	4	4	4
3. Võõrkeel		—	—	—	—	—	4	5	3	3	3	3	3
4. Ajalugu		—	—	—	3	3	2	2	3	3	3	4	4
5. Konstitutsioon		—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
6. Matemaatika		6	6	6	6	5	5	5	4	4	4	3	2
7. Füüsika		—	—	—	—	—	—	3	2	3	2	3	3
8. Astronoomia		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
9. Keemia		—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	2
10. Maateadus		—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	1	1
11. Loodusteadus		—	—	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2
12. Ilukiri		2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Joonistamine		2	2	2	2	1	1	—	—	—	—	—	—
14. Joonestamine		—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—
15. Käsitöö		2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—
16. Laulmine		2	2	2	2	1	2	koorilaulu üks tund nädalas					
17. Kehaline kasvatust		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
18. Sõjav. õp. poegl. esmaabi ja kodundus tütarl.		—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
Nädalas tunde		24	24	26	30	30	30	32	32	33	33	33	33

Märkused: 1. Alates algkooli VI kl. lisandub igas klassis 1 tund koorilaulu.

2. Piiriarsetel vene rahvusest elanikkudega aladel asuvates veneõppekeelega algkoolides võib kooliülalpidaja omavalitsuse ettepanekul ja koolide inspektori kinnitusel eesti ja saksa keele õpetamine ära jääda, kusjuures seetõttu vabaks jäänud tunnid kasutatakse kooliõppenõukogu otsusel koolide inspektori kinnitusel teiste ainete õpetamiseks.

ENSV Rootsi ja Läti õppekeelega alg- ja keskkooli tunnikava 1940/41. kooliaastaks.

Õppeained	A l g k o o l						K e s k k o o l					
	I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV	V	VI
1. Emakeel	8	8	8	6	5	5	4	3	3	2	2	3
2. Vene keel	—	—	—	5	4	5	5	4	4	4	4	5
3. Eesti keel	—	—	—	—	3	4	4	3	3	3	3	3
4. Saksa keel	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3
5. Ajalugu	—	—	—	2	3	2	2	2	3	3	4	4
6. Konstitutsioon	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
7. Matemaatika	6	6	6	5	5	5	5	4	4	4	3	2
8. Füüsika	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	3	3
9. Astronoomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
10. Keemia	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	1
11. Maateadus	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	1	1
12. Loodusteadus	—	—	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2
13. Ilukiri	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Joonistamine	2	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—
15. Joonestamine	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—
16. Käsitöö	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—
17. Laulmine	2	2	2	1	1	2	koorilaulu üks tund					
18. Kehaline kasvatust	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1
19. Sõjav. õpetus poegl. ja esmaabi ning käsitöö ja kodundus tütarlastele	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
Kokku	24	24	26	29	30	30	32	32	33	33	33	33

Alates algkooli VI kl. lisandub igas klassis 1 tund koorilaulu.

ENSV Juudi õppekeelega alg- ja keskkooli tunnikava 1940/41. kooliaastaks.

Õppeained	A l g k o o l						K e s k k o o l					
	I	II	III	IV	V	VI	I	II	III	IV	V	VI
1. Juudi keel	8	8	8	6	5	5	4	3	3	3	3	3
2. Vene keel	—	—	—	5	4	5	5	4	4	4	4	5
3. Eesti keel	—	—	2	2	3	4	4	3	3	3	3	3
4. Saksa keel	—	—	—	—	—	—	—	3	3	3	3	3
5. Ajalugu	—	—	—	3	3	3	3	3	3	3	4	4
6. Konstitutsioon	—	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2
7. Matemaatika	6	6	6	5	5	5	4	4	4	4	3	2
8. Füüsika	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	3	3
9. Astronoomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
10. Keemia	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	1	1
11. Maateadus	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	1	1
12. Loodusteadus	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
13. Ilukiri	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Joonistamine	2	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—
15. Joonestamine	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	1	—
16. Käsitöö	2	2	2	2	2	2	—	—	—	—	—	—
17. Laulmine	2	2	2	1	1	—	Koorilaulu üks tund					
18. Kehaline kasvatus	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
19. Sõjav. õpetus poegl. ja esmaabi ning käsitöö ja kodundus tütarlastele	—	—	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2
Kokku	24	24	27	30	30	30	31	33	33	34	35	33

Alates algkooli VI.kl. lisandub igas klassis 1 tund koorilaulu.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna 1940. a. 11. septembri ringkiri nr. 3840 maa- ja linnakoolivalitsustele ning riigi keskkoolidele õpilaste rühmitamise asjas kehalise kasvatus tundides.

Alg- ja keskkooli tunnikava määruse § 3 rakendamiseks seletab Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond järgmist:

Kui kehalise kasvatus tundides kahe klassi õpilaste ühendamisel soo järgi õpilaste arv rühmas tõuseb üle keskkooli tegevuse korraldamise ajutises määruses § 8 ettenähtud normi, siis võib vastava rühma õpilased jätta ühendamata ning korraldada neile kehalise kasvatus tunnid klasside kaupa.

Kooliosakonna direktor V. Alttõa.

Sekretär R. Alas.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna 1940. a. 11. septembri ringkiri nr. 3841 maa- ja linnakoolivalitsustele ning algkoolide juhatajaile algkoolides õpetatava võõrkeele asjas.

ENSV üldharidusliku kooli ülemineku-tunnikavas on algkooli VI klassis nähtud ette võõrkeel 4 nädalatunniga. Sel puhul Kooliosakond teatab vastavate korralduste tegemiseks, et algkoolides tuleb õpetada seda võõrkeelt, mis on vastava kesk-

kooli võõrkeeleks, kuhu algkooli lõpetajad normaalselt siirduvad edasi õppima. Linnades, kus on rohkem kui üks keskkool ja milles õpetatav võõrkeel on erinev, otsustab võõrkeele küsimuse iga algkooli kohta eraldi kohalik koolivalitsus.

Erandite tegemine käesolevast korraldusest kuulub maa- ja linnakoolivalitsustele.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Algkooliasjade abijuhataja J. P ö l d r e.

Hariduse Rahvakomissari 1940. a. 31. augusti otsus vene õppekeelega algkoolide õppekavade asjas.

Kinnitan 1940/41. õppeaastaks vene õppekeelega algkoolidele Vene Nõukogude Föderatiivse Sotsialistliku Vabariigi algkooli õppekava, mis on avaldatud Наркомпрос РСФСР poolt 1940. aastal pealkirjaga „Программы начальной школы“, kusjuures eesti keelt, eesti maateadust ja eesti ajalugu õpetatakse eesti õppekeelega koolide õppekava alusel.

Hariduse Rahvakomissar Nigol A n d r e s e n.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Hariduse Rahvakomissariaadi 1940. a. 30. augusti ringkiri nr. 3760 maa- ja linnakoolivalitsustele ning riigikoolide juhatajaile koolivormi tarvitamise asjas.

Hariduse Rahvakomissariaat teatab vastavate korralduste tegemiseks, et käesolevaga muudetakse ära Haridusministeeriumi korraldused 30. jaanuarist 1937. a. nr. 32371 (HMT 5 — 1937) ja 21. maist 1937. a. nr. 481 (HMT 14 — 1937) koolivormi tarvitamise kohta.

Senist vormirietust võib edasi kanda, kui sellelt on kõrvaldatud vormitunnused (eraldusmärgid), samuti on lubatud erandina kanda senistest vormipeakatetest neid, mis oma põhivärvilt on ühtlased ja mitte silmapaistvalt eredad ning mille paelad ei eraldu silmatorkavalt peakatte põhivärvist. Vormipeakatetelt tuleb aga kohe kõrvaldada mütsimärk ja 2—3 mm laiusest paelast siksakjoon mütsi äärel.

Hariduse Rahvakomissar Nigol A n d r e s e n.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Kutseoskuse Osakonna direktori aset. Joh. K i i v e t.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakonna 1940. a. 5. septembri ringkiri nr. 3803 maa- ja linnakoolivalitsustele õppetöö korraldamise asjas üldhariduslikkudes täienduskoolides.

Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond annab järgmised juhised õppetöö korraldamiseks üldhariduslikkudes täienduskoolides.

1. Üldhariduslikkudes täienduskoolides on õppetöö algus, lõpp ja vaheajad samul aegadel kui algkoolides või keskkoolides, mille juures need täienduskoolid töötavad.

Erandeid sellest korrast võib teha Hariduse Rahvakomissariaadi Kooliosakond kohaliku koolivalitsuse ettepanekul.

2. Üldhariduslikud täienduskoolid töötavad keskkooli vastava klassi tunni- ja õppekavade järgi.

3. Laulmises, joonistamises ja võimlemises võib tarbe korral ühendada täienduskooli klassi mõne alg- või keskkooli klassiga.

4. Üldhariduslik täienduskool moodustab kooliga, mille juures ta töötab, ühe pedagoogilise terviku (ühine õppenõukogu, kodukord jne.).

5. Kuni vastava korralduseni on täienduskoolil õigus kasutada asjaajamisel selle kooli pitsatit, mille juures täienduskool töötab.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Sekretär R. A l a s.

ENSV Rahvakomissaride Nõukogu 1940. a. 2. septembri otsus Õpperaamatute Komitee asutamise ja tegevuse otsuste äramuutmisest.

ENSV Teataja 1940, 3, 23.

1. Muuta ära Vabariigi Valitsuse 1938. a. 8. detsembri ja 1939. a. 17. märtsi otsused Õpperaamatute Komitee asutamise ja tegevuse kohta.

2. Vabastada ametist Õpperaamatute Komitee juhataja Villem Al t t o a ja liikmed Hendrik Norman, Aleksander Veiderma, Järvo Tandre, Jaan Port, Jaan Ümarik, Johan Estam, Juhan Lang ja Elmar Araste, kõik arvates 1. septembrist 1940.

3. Teha Hariduse Rahvakomissarile ülesandeks korraldada õpperaamatute läbivaatamist ja koolidele tarvitamiseks lubamist uutel alustel.

Rahvakomissaride Nõukogu Esimees J. L a u r i s t i n.

Hariduse Rahvakomissar N. A n d r e s e n.

Rahvakomissaride Nõukogu Asjadevalitseja H. H a b e r m a n.

Hariduse Rahvakomissari 1940. a. 11. septembri otsus NSVL väljaantud kooli õppe- ja käsiraamatute tarvitamise kohta ENSV.

Luban ENSV koolides tarvitada õppe- ja käsiraamatutena kõiki NSVL väljaantud kooli õppe- ja käsiraamatuid.

Hariduse Rahvakomissar Nigol A n d r e s e n.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Hariduse Rahvakomissari 1940. a. 6. septembri otsus õppe-, käsi- ja abiraamatutele varem antud tarvitamislubade tühistamise asjas.

Kuna paljud seni koolides tarvitusel olnud õppe-, käsi- ja abiraamatuid osutuvad ideoloogilisest seisukohast kõlbmatuiks edaspidiseks tarvitamiseks, tühistan kõik load, mis antud Haridusministeeriumi poolt raamatute tarvitamiseks koolides õpikute, käsi- ja abiraamatutena kuni 26. augustini 1940.

Hariduse Rahvakomissar Nigol A n d r e s e n.

Kooliosakonna direktor V. Al t t o a.

Kutseoskuse Osakonna direktori aset. J. K i i v e t.

Hariduse Rahvakomissari poolt 1940/41. õppeaastaks algkoolides tarvitamiseks lubatud õppe- ja käsiraamatute nimestik nr. 1.

Eesti keel.

1. **Muuk, E.** Eesti koolisõnaraamat.

I klass.

2. **Kallak, J.** Emakeele lugemik, 1. õppeaasta.

3. **Käis, Joh.** Esimesed vaod. Aabits.

4. **Käis, Joh.** Esimesed vaod, 1. õppeaasta.

5. **Käis, Joh.** Emakeele töövihk, I õppeaasta.

6. **Meos, M.** Vaatlusi ja harjutusi õigekirja õppimiseks I.

7. **Puusepp, P.** Emakeele-õpik algkoolidele, 1. õppeaasta.

II klass.

8. **Ader, K.** Emakeele lugemik, 2. õppeaasta.

9. **Käis, Joh.** Esimesed vaod, 2. õppeaasta.

10. **Käis, Joh.** Emakeele töövihk, II õppeaasta.

11. **Meos, M.** Vaatlusi ja harjutusi õigekirja õppimiseks I.

12. **Puusepp, P.** Emakeele-õpik algkoolidele, 2. õppeaasta.

III klass.

13. **Meos, M.** Vaatlusi ja harjutusi õigekirja õppimiseks II.

14. **Puusepp, P.** Emakeele-õpik algkoolidele, 3. õppeaasta.

15. **Sakk, A.** Emakeele lugemik, 3. õppeaasta.

IV klass.

16. **Meos, M.** Vaatlusi ja harjutusi õigekirja õppimiseks II.

17. **Puusepp, P.** Emakeele-õpik algkoolidele, 4. õppeaasta.

18. **Taba, R.** Emakeele lugemik, 4. õppeaasta.

V klass.

19. **Meos, M.** Vaatlusi ja harjutusi õigekirja õppimiseks III.

20. **Vares, K.** Kirjandust koolile, 5. õppeaasta.

VI klass.

21. **Meos, M.** Vaatlusi ja harjutusi õigekirja õppimiseks III.

22. **Reial, G.** Kirjandust koolile, 6. õppeaasta.

Vene keel.

23. **Klaving, A. — Puusepp, P.** Vene keele õpik I.

24. **Maiste-Aller, H.** Vene keele õpik I.

Saksa keel.

25. **Pezold, H.** Saksa keele õpperaamat I.

Matemaatika.

I klass.

26. Kallak, J. — Kallak, E. — Araste, E. Elavad arvud I.
 26a. Kasvand, A. — Lang, J. Väike matemaatik I. Tööraamat algkooli I klassile.
 27. Käis, Joh. Õpilase arvutusvihk, 1. õppeaasta.
 28. Maramaa, A. Matemaatika ülesannetekogu I. Algkooli I õppeaasta.

II klass.

29. Kallak, J. — Kallak, E. — Araste, E. Elavad arvud II.
 29a. Kasvand, A. — Lang, J. Väike matemaatik II. Tööraamat algkooli II klassile.
 30. Käis, Joh. Õpilase arvutusvihk, 2. õppeaasta.
 31. Maramaa, A. Matemaatika ülesannetekogu II. Algkooli II õppeaasta.

III klass.

32. Kallak, J. — Kallak, E. — Araste, E. Elavad arvud III.
 32a. Kasvand, A. — Lang, J. Väike matemaatik III. Tööraamat algkooli III klassile.
 33. Käis, Joh. — Budkovsky, A. Õpilase matemaatika-töövihk, 3. õppeaasta.
 34. Maramaa, A. Matemaatika ülesannetekogu III. Algkooli III õppeaasta.

IV klass.

35. Budkovsky, A. — Käis, Joh. Õpilase matemaatika-töövihk, 4. õppeaasta.
 35a. Kallak, J. — Kallak, E. — Araste, E. Elavad arvud IV.
 36. Kasvand, A. — Lang, J. Väike matemaatik IV. Tööraamat algkooli IV klassile.
 37. Maramaa, A. Matemaatika ülesannetekogu IV. Algkooli IV õppeaasta.

V klass.

38. Kasvand, A. — Lang, J. — Paas, O. Matemaatika õpik, 5. õppeaasta.

VI klass.

39. Kasvand, A. — Lang, J. — Paas, O. Matemaatika õpik, 6. õppeaasta.

Loodusõpetus.

40. Käis, Joh. Loodusõpetuse saateainete kogud ja tööhühiste vihikud algkoolile.

III klass.

41. Käis, Joh. Loodussõbra töövihud I ja II. Algkooli 3. õppeaastale.
 42. Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G. Väike looduse sõber. Õpperaamat algkooli III klassile.
 43. Port, J. — Riikoja, H. — Kirss, K. Looduseõpetus. Algkooli III õppeaasta.

IV klass.

44. **Kogerman, P. — Riikoja, H. — Kilkson, E., Port, J. — Kepp, A.** Looduse õpetus. Algkooli IV õppeaasta.
45. **Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G.** Väike looduse sõber. Õpperaamat algkooli IV klassile.

V klass.

46. **Kogerman, P. — Riikoja, H. — Kilkson, E. — Port, J. — Kepp, A.** Looduse õpetus. Algkooli V õppeaasta.
47. **Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G.** Väike looduse sõber. Õpperaamat algkooli V klassile.

VI klass.

48. **Kogerman, P. — Riikoja, H. — Kilkson, E. — Port, J. — Kepp, A.** Looduse õpetus. Algkooli VI õppeaasta.
49. **Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G.** Väike looduse sõber. Õpperaamat algkooli VI klassile.

Lubatud raamatute nimestik jätkub Hariduse Rahvakomissariaadi Teataja järgmises numbris.

Juhendeid

õppe- ja käsiraamatute ning töövihkude tarvitamiseks algkoolis 1940/41. õppeaastal.

Alljärgnevate, eriti varemini ostetud raamatute ja töövihkude tarvitamisel algkoolis 1940/41. õppeaastal tuleb koolijuhatajail ja õpetajail järjekindlalt silmas pidada, et käsitlusel ei esineks palu, lauseid või väljendeid, mis ei ole vastuvõetavad kommunistliku kasvatuses põhimõtete järgi. Koolijuhatajad ja õpetajad on vastutavad selle eest, et käesolevais juhendeis loeteldud lehed (leheküljed) oleksid raamatuid tõepoolest kõrvaldatud ja et märgitud palu või harjutusi ei võetaks õppetöös käsitlusele.

Peale selle tuleb jälgida, et need nimetused ja väljendid, mis on tühistatud vastavate määruste ja seadustega, asendataks alati uute õigetega. Sii kuuluvad näiteks järgmised: Eesti Nõukogude Sotsialistlik Vabariik (või ka Nõukogude Eesti), mitte: Eesti Vabariik; Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liit (või Nõukogude Liit), mitte: Venemaa; rahvakomissar (mitte: minister), rahvakomissariaat (mitte: ministeerium), seltsimees, kodanik (mitte: härra, proua või preili) jne.

Emakeel.

1. **J. Käis.** Esimesed vaod. Aabits. 5-da trüki vanadest raamatutest kõrvaldada kirikutorni pilt ja tekst selle kõrval (lk. 22).
2. **J. Käis.** Esimesed vaod, I õppeaasta — tarvitada 1940. a. trükki. Vanadest raamatutest välja jätta palad:

I pool — Helde süda (lk. 1), Riie ei riku meest (lk. 17), Kuidas meile jõulud tulid (lk. 46), Kui jõuluvana tuleb (lk. 49), Jõululaps toob rõõmu (lk. 50), Jõulupuu (lk. 52).

II pool — Sünnipäev (lk. 41), Vabaduspäev (lk. 42), Minu kodu (lk. 45), Maimu haigus (lk. 50).

3. **J. Käis.** Esimesed vaod, II õppeaasta. Tarvitada 1940. a. trükki. Vanadest raamatutest välja jätta:
I pool — Kui loitsid võidutuled (lk. 1), Haldja jõuluringid (lk. 118); ajakohastada väljendid: „taevataat tapleb“ (lk. 36), „Oi jumal“ (lk. 76), „see on patt“ (lk. 78), „ema luges jõululapsest“ (lk. 117), luuletise 3. salm (lk. 100 ja 121).
II pool — Vapper kodukaitsja (lk. 55), Kodumaale (lk. 60), Kade pere-naine (lk. 61). Ajakohastada laused: „Tänu jumalale“ (lk. 35), „Saad suu-reks saksajänkukuks“ (lk. 101), „Millal taevaisa kellegi siit ära kutsub“ (lk. 132).
4. **M. Meos.** Vaatlusi ja harjutusi, I ja II õppeaasta. 3. trükk. Kõrvaldada vanadest raamatutest: lk. 72.
Käsitlusel välja jätta: Harjutus nr. 40 (lk. 80).
5. **M. Meos.** Vaatlusi ja harjutusi, III ja IV õppeaasta. 4. trükk. Kõrvaldada vanadest raamatutest: lk. 55, 64, 67, 78, 86, 124, 133.
Käsitlusel välja jätta: Jutt suurest kujust (lk. 24). Kuis tekkis aprill (lk. 75). Jõulutaadi juures (lk. 61). Laste abi (lk. 115). Aus pois (lk. 123). Harjutus nr. 129 ja 130. Sokukene (lk. 155). Taara ja hobune (lk. 156). Eestimaa, mu isamaa (lk. 159).
6. **M. Meos.** Vaatlusi ja harjutusi, V ja VI õppeaasta, 2. trükk. Kõrvaldada vanadest raamatutest: lk. 18, 19, 46, 133, 143, 146, 149, 150, 167, 170.
Käsitlusel välja jätta: Perekonna viletsus (lk. 9—10). Seltsi koosolek (lk. 20—21). Lk. 69, lõige d; harjutus nr. 108 (lk. 159). Metshaldjas (lk. 109—110). Harjutus nr. 32 (lk. 122—123).
7. **P. Puusepp.** E m a k e e l - õ p i k. 1. õppeaasta. 2. trükk. Kõrvaldada vanadest raamatutest: lk. 72, 73.
Käsitlusel välja jätta: Harjutus nr. 33 (lk. 40—41), kiri jõuluvanale (lk. 89 ja 91).
8. **P. Puusepp.** E m a k e e l - õ p i k. 2. õppeaasta, 1938. a. trükk. Kõrvaldada vanadest raamatutest: lk. 14, 98, 99.
Käsitlusel välja jätta: Harjutus nr. 15 (lk. 29), harjutus 27. I (lk. 38), harjutus nr. 114, teine osa jõuluvanast (lk. 87).

Matemaatika.

1. **Kasvand — Lang.** Väike matemaatik, I õppeaasta. 1940. a. trükk. Jätta käsitlusel välja: ülesanded jõuludest (lk. 40, 41, 58, 63), kevad-pühadest (lk. 100).
2. **Kasvand — Lang.** Väike matemaatik, II õppeaasta. Tarvitada 1940. a. trükki.
3. **Kasvand — Lang.** Väike matemaatik, III õppeaasta. Tarvitada 1940. a. trükki.
4. **Kasvand — Lang.** Väike matemaatik, IV õppeaasta, 1940. a. tr. Välja jätta käsitlusel: ülesanded nr. 74, 75 (lk. 127), A (lk. 171).
5. **Kasvand — Lang — Paas.** Matemaatika õpik, V õppeaasta. Kõrvaldada vanadest raamatutest ülesanne nr. 53 (lk. 134).
Käsitlusel välja jätta ülesanded: 42 (lk. 10), 63 (lk. 14), 5 (lk. 34), 17 (lk. 35), 18 (lk. 36), 30 (lk. 37), 28 (lk. 94), 42 (lk. 108), 17 (lk. 128), 89 (lk. 139), 27 (lk. 149), 35 (lk. 151), 15 (lk. 156), 24 (lk. 187), 12, 13 (lk. 163).

6. **Kasvand — Lang — Paas.** Matemaatika õpik, VI õppeaasta.
Kõrvaldada vanadest raamatutest ülesanded: 50 (lk. 60), 67, 68 (lk. 209), lk. 62 ja 63.
Käsitlusel välja jätta: ülesanne nr. 18 (lk. 44), näide (lk. 61), nr. 30 (lk. 140).
7. **Käis.** Õpilase arvutusvihk, I õppeaasta.
Käsitlusel välja jätta: 2. vihk — ülesanded jõuludest (lk. 1).
3. vihk — ülesanne 1 (lk. 7), munade värvimine (lk. 19, 23), kaugus kirikuni (lk. 26).
8. **Käis.** Õpilase arvutusvihk, II õppeaasta.
3. vihk — jätta käsitlemata ülesanded pühadest (lk. 27, 29, 30, 73).
9. **Käis — Budkovsky.** Matemaatika-töövihk, III õppeaasta.
1. vihk — jätta käsitlemata ülesanded pühadest ja jõuludest (lk. 2, 31).
3. vihk — välja jätta ülesanded nr. 4 ja 5 (lk. 73).
10. **Käis — Budkovsky,** Matemaatika-töövihk, IV õppeaasta.
1. vihk — välja jätta ülesanne jaanipäevast (lk. 5).
2. vihk — välja jätta ülesanne klassiloteriist (lk. 12).
11. **Kallak, J. — Kallak, E. — Araste, E.** Elavad arvud I—IV. Tarvitada 1940. a. trükki.

Saksa keel.

Pezold. Saksa keele õpperaamat. I.

Kõrvaldada vanadest raamatutest nr. 34 (lk. 42/43), 4, 5, 6 ja 7 (lk. 163—165).

Tallinnas, 11. septembril 1940. a. Nr. 3835.

Kooliosakonna direktor V. Alttõa.

Algkooliasjade abijuhataja J. Põldre.

Hariduse Rahvakomissari poolt 1940/41. õppeaastaks keskkoolides tarvitamiseks lubatud õppe- ja käsiraamatute nimestik nr. 1.

Eesti keel.

- Mihkla, K.** Kirjanduslooline valimik. III: 4. vihk (J. Liiv'i „Vari“), 5. vihk (Juhani Aho „Raudtee“).
- Mihkla, K.** Kirjanduslooline valimik IV:
 1. vihk (A. Kitzbergi „Libahunt“).
 2. vihk (O. Lutsu „Kapsapea“).
 5. vihk (Eesti rahvalaule).
- Muuk, E.** Eesti koolisõnaraamat.
- Muuk, E.** Väike õigekeelsuse sõnaraamat.

Vene keel.

5. Aleksejev, G. — Krims, A. — Mahoni, L. Живая речь I.
5-a. Klaving, A. — Puusepp, P. Vene keele õpik I.

Saksa keel.

6. Pezold, H. Saksa keele õpperaamat I.

Matemaatika.

7. Borkvell, A. — Kasvand, A. jt. Keskkooli geomeetria I.
8. Borkvell, A. — Kasvand, A. jt. Keskkooli geomeetria III.
9. Etverk, E. — Rägo, G. Matemaatika õpik humanitaargümnaasiumile.
10. Grüntal, J. — Rägo, G. Algebra õpik keskkoolile.
11. Ratassepp, K. — Rägo, G. Matemaatika harjutustik gümnaasiumile, I kl. kursus.
12. Ratassepp, K. — Rägo, G. Matemaatika harjutustik hum. gümnaasiumile, II kl. kursus.
13. Ratassepp, K. — Rägo, G. Matemaatika harjutustik hum. gümnaasiumile, III kl. kursus.
14. Ratassepp, K. Matemaatilised tabelid.

Füüsika.

14. Erlemann, V. Füüsika gümnaasiumile II.
15. Erlemann, V. Füüsika gümnaasiumile III.
16. Lang, J. — Kilksion, E. Füüsika keskkoolile.
17. Lang, J. Füüsika gümnaasiumile I.

Keemia.

18. Veiderma, A. Keemia ja mineraloogia.
19. Veiderma, A. Orgaaniline keemia.

Loodusteadus.

20. Prof. Piiper, J. — Simre, V. Zooloogia õpperaamat reaalkooli I klassile.
21. Polovtsev, V. Taimede ehitus ja elu.
22. Port, J. Praktiline taimeanatoomia ja -füsioloogia.
23. Simre, V. Zooloogia õpperaamat progümnaasiumi III klassile.

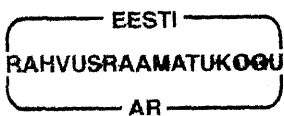
24. Vaga, August. Botaanika III. Õpperaamat progümnaasiumi III klassile.
25. Vaga, A. Taimeriigist I. Õpperaamat reaalkooli I klassile.
26. Vaga, A. Taimeriigist II. Õpperaamat reaalkooli II klassile.
27. Veidermä, A. Inimene.

Lubatud raamatute nimestik jätkub Hariduse Rahvakomissariaadi Teataja järgmises numbris.

Tallinnas, 11. septembril 1940. Nr. 3834.

Kooliosakonna direktor V. Alttõa.

Algkooliasjade abijuhataja J. Põldre.

Raamatupalat